

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 10 marca 1992 r.

w sprawie przyznawania i wypłaty odszkodowań przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Policji, Urzędzie Ochrony Państwa, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej.

(Dz. U. z dnia 6 kwietnia 1992 r.)

Na podstawie art. 14 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 53, poz. 345, z 1983 r. Nr 16, poz. 79, z 1985 r. Nr 20, poz. 85 i Nr 38, poz. 181 oraz z 1989 r. Nr 35, poz. 192) i w związku z art. 68 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. Nr 30, poz. 179 oraz z 1991 r. Nr 94, poz. 442 i Nr 107, poz. 461), art. 55 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Urzędzie Ochrony Państwa (Dz. U. Nr 30, poz. 180 oraz z 1991 r. Nr 94, poz. 422 i Nr 107, poz. 461) i art. 73 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. Nr 78, poz. 462 i z 1991 r. Nr 94, poz. 422) zarządza się, co następuje:

§1

1. Przepisy rozporządzenia stosuje się przy ustalaniu prawa i wypłacie odszkodowań określonych w ustawie z dnia 16 grudnia 1972 r. o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 53, poz. 345, z 1983 r. Nr 16, poz. 79, z 1985 r. Nr 20, poz. 85 i Nr 38, poz. 181 oraz z 1989 r. Nr 35, poz. 192), zwanej dalej "ustawą", funkcjonariuszy i ich rodzin.
2. Ilekroć w przepisach rozporządzenia jest mowa o funkcjonariuszu, należy przez to rozumieć odpowiednio policjanta, funkcjonariusza Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej lub strażaka Państwowej Straży Pożarnej.

§2

Organami właściwymi w sprawach odszkodowań, zwanymi dalej "organami odszkodowawczymi", są:

- 1) Minister Spraw Wewnętrznych lub upoważniona przez niego osoba w stosunku do:
  - a) Komendanta Głównego Policji i jego zastępców, Szefa Urzędu Ochrony Państwa i jego zastępców, Komendanta Głównego Straży Granicznej i jego zastępców, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej i jego zastępców, oraz członków ich rodzin,
  - b) funkcjonariuszy oddelegowanych do służby w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych oraz członków ich rodzin,
- 2) Komendant Główny Policji w stosunku do dyrektorów biur (równorzędnych) Komendy Głównej Policji i ich zastępców, komendantów wojewódzkich (społeczny) Policji i ich zastępców, komendantów szkół Policji oraz ośrodków szkolenia Policji i ich zastępców,
- 3) Komendant Główny Policji lub upoważniona przez niego osoba w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w Komendzie Głównej Policji oraz członków ich rodzin, a także członków rodzin osób wymienionych w pkt 2,
- 4) komendanci wojewódzcy (stołeczny) Policji w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę na terenie ich działania oraz członków ich rodzin, z wyjątkiem funkcjonariuszy, o których mowa w pkt 5, i członków ich rodzin,
- 5) komendanci szkół Policji w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w podległych im jednostkach organizacyjnych szkół oraz członków ich rodzin,
- 6) Szef Urzędu Ochrony Państwa w stosunku do dyrektorów biur (zarządów) Urzędu Ochrony Państwa i ich zastępców, szefów delegatur Urzędu Ochrony Państwa i ich zastępców oraz Komendanta Ośrodka Szkolenia i Doskonalenia Urzędu Ochrony Państwa i jego zastępcy,
- 7) Szef Urzędu Ochrony Państwa lub upoważniona przez niego osoba w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w centrali Urzędu Ochrony Państwa oraz członków ich rodzin, a także członków rodzin osób wymienionych w pkt 6,
- 8) szefowie delegatur Urzędu Ochrony Państwa w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę na terenie ich działania oraz członków ich rodzin,
- 9) Komendant Ośrodka Szkolenia i Doskonalenia Urzędu Ochrony Państwa w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w podległej mu jednostce organizacyjnej oraz członków ich rodzin,
- 10) Komendant Główny Straży Granicznej w stosunku do dyrektorów biur (równorzędnych) Komendy Głównej Straży Granicznej i ich zastępców, Komendanta Granicznej Placówki Kontrolnej Warszawa-Okęcie i jego zastępców, komendantów oddziałów Straży Granicznej i ich zastępców, Komendanta Centrum Szkolenia Straży Granicznej i jego zastępcy, Komendanta Centralnego Ośrodka Szkolenia i jego zastępców oraz członków ich rodzin,
- 11) Komendant Główny Straży Granicznej lub upoważniona przez niego osoba w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w Komendzie Głównej Straży Granicznej i Granicznej Placówce Kontrolnej Warszawa-Okęcie oraz członków ich rodzin,
- 12) komendanci oddziałów Straży Granicznej, Komendant Centrum Szkolenia Straży Granicznej i Komendant Centralnego Ośrodka Szkolenia Straży Granicznej w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę na terenie ich działania oraz członków ich rodzin,
- 13) Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej w stosunku do dyrektorów biur (równorzędnych) Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i ich zastępców, komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej i ich zastępców, komendantów szkół Państwowej Straży Pożarnej i ich zastępców, dyrektorów jednostek badawczo-rozwojowych Państwowej Straży Pożarnej i ich zastępców,
- 14) Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej lub upoważniona przez niego osoba w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w Komendzie

- Główniej Straży Pożarnej oraz członków ich rodzin, a także członków rodzin osób wymienionych w pkt 13,
- 15) komendanci wojewódzcy (stołeczny) Państwowej Straży Pożarnej w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę na terenie ich działania oraz członków ich rodzin, z wyjątkiem funkcjonariuszy, o których mowa w pkt 16 i 17, i członków ich rodzin,
  - 16) komendanci szkół Państwowej Straży Pożarnej w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w podległych im jednostkach organizacyjnych szkół oraz członków ich rodzin,
  - 17) dyrektorzy jednostek badawczo - rozwojowych Państwowej Straży Pożarnej w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w tych jednostkach.

§3

1. Organ odszkodowawczy bada i ocenia sprawę na podstawie całokształtu dowodów i oświadczeń zainteresowanego.
2. W razie śmierci funkcjonariusza organ odszkodowawczy jest obowiązany ustalić wszystkich członków rodzin uprawnionych do odszkodowania.

§4

Organ odszkodowawczy wszczyna postępowanie z urzędu w razie:

- 1) śmierci funkcjonariusza w okresie służby wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem służby lub choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby,
- 2) doznania przez funkcjonariusza w okresie służby trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku lub choroby, o których mowa w pkt 1.

§5

1. W razie ustalenia, że wypadek, któremu uległ funkcjonariusz, jest wypadkiem pozostającym w związku z pełnieniem służby, a choroba powstała w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby, organ odszkodowawczy kieruje funkcjonariusza do komisji lekarskiej służby zdrowia resortu spraw wewnętrznych w celu ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu wskutek tego wypadku lub choroby.
2. W razie śmierci funkcjonariusza organ odszkodowawczy zwraca się niezwłocznie do komisji lekarskiej resortu spraw wewnętrznych z wnioskiem o ustalenie, czy śmierć funkcjonariusza pozostaje w związku ze służbą wskutek wypadku lub choroby, o których mowa w ust. 1.

§6

1. Organ odszkodowawczy wszczyna postępowanie na wniosek zainteresowanego, jeżeli:
  - 1) śmierć funkcjonariusza lub uszczerbek na jego zdrowiu wskutek wypadku lub choroby, o których mowa w § 4 pkt 1, nastąpiły po zwolnieniu ze służby,
  - 2) stan zdrowia funkcjonariusza uległ pogorszeniu wskutek takiego wypadku lub choroby.
2. Przepisy § 5 stosuje się odpowiednio.

§7

Jeżeli w związku z wypadkiem, któremu uległ funkcjonariusz, jest prowadzone postępowanie karne, a wynik tego postępowania może mieć wpływ na

uprawnienia funkcjonariusza lub członków jego rodziny do odszkodowania, organ odszkodowawczy może zawiesić wydanie decyzji do czasu zakończenia postępowania karnego, o czym powiadamia się osoby zainteresowane.

§8

Prawo do odszkodowania należnego funkcjonariuszowi ustala się na podstawie:

- 1) orzeczenia komisji lekarskiej służby zdrowia resortu spraw wewnętrznych, stwierdzającego procentowy stopień uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza wskutek wypadku lub choroby, z tytułu której przysługuje odszkodowanie,
- 2) protokołu powypadkowego, sporządzonego przez komisję powypadkową działającą na podstawie odrębnych przepisów,
- 3) zaświadczenia stwierdzającego wysokość uposażenia określonego w art. 5 ust. 2 ustawy.

§9

1. Prawo do odszkodowania należnego małżonkowi zmarłego funkcjonariusza ustala się na podstawie:
  - 1) orzeczenia komisji lekarskiej służby zdrowia resortu spraw wewnętrznych, stwierdzającego związek śmierci funkcjonariusza ze służbą wskutek wypadku lub choroby, z tytułu których przysługuje odszkodowanie,
  - 2) protokołu powypadkowego, o którym mowa w § 8 pkt 2,
  - 3) wyciągu z aktu małżeństwa.
2. Prawo do odszkodowania należnego pozostałym członkom rodziny funkcjonariusza ustala się na podstawie dokumentów wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz zaświadczenia właściwego organu emerytalnego, stwierdzającego spełnienie przez te osoby warunków do uzyskania renty rodzinnej po zmarłym funkcjonariuszu.

§10

1. Prawo do odszkodowania za szkody poniesione wskutek utraty, zniszczenia lub uszkodzenia w związku z wypadkiem przedmiotów osobistego użytku i wysokość tego odszkodowania ustala się na podstawie:
  - 1) protokołu powypadkowego, o którym mowa w § 8 pkt 2,
  - 2) innych dowodów przedstawionych przez osobę uprawnioną do odszkodowania.
2. Wysokość odszkodowania za utracone lub zniszczone przedmioty osobistego użytku ustala się na podstawie ceny rynkowej aktualnej w dniu wydania decyzji w sprawie odszkodowania, z uwzględnieniem stopnia zużycia.
3. W razie uszkodzenia przedmiotów, odszkodowanie stanowi równowartość kosztów przywrócenia ich do stanu sprzed wypadku. Jeżeli jednak stopień uszkodzenia jest znaczny albo koszty naprawy przekraczałyby wartość uszkodzonego przedmiotu, wypłaca się odszkodowanie w wysokości określonej w ust. 2.

§11

1. Organ odszkodowawczy wydaje decyzję w sprawie odszkodowania w ciągu 7 dni od zebrania wszystkich niezbędnych dowodów.

2. Decyzja powinna zawierać:
  - 1) podstawę prawną, na której została wydana,
  - 2) określenie wysokości:
    - a) jednorazowego odszkodowania pieniężnego,
    - b) odszkodowania przysługującego każdemu z upoważnionych członków rodziny zmarłego funkcjonariusza,
    - c) odszkodowania przyznanego za szkody poniesione wskutek utraty, zniszczenia lub uszkodzenia przedmiotów osobistego użytku w związku z wypadkiem, jeżeli odszkodowanie takiej jest równocześnie przyznawane,
  - 3) uzasadnienie decyzji,
  - 4) pouczenie o środkach odwoławczych.

§12

1. Odwołanie od decyzji organu odszkodowawczego wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję, w terminie miesiąca od doręczenia decyzji.
2. Organ odszkodowawczy przesyła niezwłocznie całość posiadanych w sprawie akt do właściwego sądu wraz z odpowiedzią na odwołanie.
3. Organ odszkodowawczy, jeżeli uzna odwołanie w całości za słuszne, może zmienić lub uchylić zaskarżoną decyzję. W tym wypadku odwołaniu nie nadaje się dalszego biegu.
4. Jeżeli organ odszkodowawczy nie wydał decyzji w terminie dwóch miesięcy od dnia zgłoszenia wniosku o odszkodowanie bądź powstania obowiązku wszczęcia postępowania z urzędu, odwołanie można wnieść w każdym czasie po upływie tego terminu.

§13

1. Jeżeli po zebraniu wszystkich niezbędnych dokumentów organ odszkodowawczy wymieniony w § 2 pkt 2, 6 i 10 uzna, że zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające przyznanie jednorazowego odszkodowania pieniężnego w kwocie wyższej niż określona w art. 5 lub 6 ustawy, albo przyznanie takiego odszkodowania członkom rodziny zmarłego funkcjonariusza nie spełniającym wymaganych warunków lub innej osobie bliskiej albo członkom rodziny funkcjonariusza, który zginął w czasie pełnienia służby - przedstawia wniosek oraz zebrane dokumenty

w sprawie Ministrowi Spraw Wewnętrznych lub upoważnionemu przez niego organowi. Pozostałe organy przedstawia wniosek odpowiednio Komendantowi Głównemu Policji, Szefowi Urzędu Ochrony Państwa, Komendantowi Głównemu Straży Granicznej i Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej.

2. Organ wymieniony w ust.1 może:
  - 1) wydać decyzję, w której przyzna jednorazowe odszkodowanie pieniężne:
    - a) funkcjonariuszowi albo uprawnionemu członkowi rodziny zmarłego funkcjonariusza, nie spełniającemu warunków wymaganych do uzyskania renty rodzinnej - w kwocie określonej w art. 5 lub 6 ustawy, podwyższonej w granicach do 50%; podwyższenie odszkodowania o więcej niż 50% wymaga zgody Ministra Spraw Wewnętrznych,
    - b) członkowi rodziny zmarłego funkcjonariusza nie spełniającemu warunków wymaganych do uzyskania renty rodzinnej albo innej osobie bliskiej - odszkodowanie w granicach określonych w art. 6 ustawy,
    - c) członkom rodziny funkcjonariusza, który zginął w czasie pełnienia służby - odszkodowanie w wysokości określonej w art. 6 ustawy,
  - 2) wniosek odrzucić.

§14

Sprawy wszczęte, lecz nie zakończone przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, prowadzi się na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia.

§15

Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 marca 1973 r. w sprawie przyznawania i wypłaty odszkodowań przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 11, poz. 84).

§16

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.